

Gemensam arena för svensk ull, torsdagen 25 november 2021

Avslutande panelsamtal

I panelsamtalet deltog

Johanna Berman, Axfoundation (JB)

Roger Bush, Wålstedts Textilverkstad (RB)

Marie-Louise Blanksvärd Andersson, Svenska Fåravelsförbundet (MLBA)

Matilda Andersson, Svenska Fårklipparförbundet (MA)

Hans Bulthuis, Ullkontoret (HB)

Varför behövs en organisation för samverkan?

RB: En grund för infrastruktur för att kunna växa i industrin, idag saknas spinnerier och tvätterier samt kunniga människor.

HB: Fler tvätterier behövs! Där finns en otrolig utvecklingspotential. Behöver kunna betala ordentligt till producenter. Av de 100 ton ull som finns på Gotland köper Ullkontoret in 40 ton och av dess kan endast 10 ton tvättas för att kvaliteten inte håller.

MA: Det är ett enormt resursslöseri att slänga ullen, men det finns ingen logistik som möjliggör att man kan sälja ullen. Fårklippare är ett bristyrke och med låg status och dålig arbetsmiljö. Kunde komma tillrätta med det genom att höja värdet på ullen.

MLBA: Fåravelsförbundet har många medlemmar (ca 2700) och medlemsantalet ökar. En förädlingskedja för ull vore till stort gagn för alla medlemmar. När det gäller att nå fårägare är förbundet nyckeln, har stort kontaktnät och förmedlar gärna kontakter.

JB: Svensk ullnäring är inte någon stor aktör, utan består av många små fårbönder. Insamling och klassificering skulle göra ullen till en enklare råvara. Idag är kontakten på nivå enskilda fårbönder.

Vilket specifikt behov ser ni från resp företag/organisation?

RB: Utbildning på maskinsidan, fler spinnerier och tvätterier behövs men var utbildar man sig? För att kunna växa behövs kompetent folk.

HB: Behövs maskiner, reparatörer och maskinister. Behöver börja prata med tillverkare.

MA: Fler klippare behöver utbildas. Mindre än hälften av all klippt ull förädlas. Sprida kunskap om hur en fungerande plats för klippning ska vara för att inte förstöra ullen.

Vad vill och kan ni bidra med?

HB: Ullkontoret kan hjälpa till att starta tvätteri och samarbeta. Få i gång en värdekedja kan vara en bra förebild till att starta liknande. Tre-fyra mindre värdekedjor.

MA: Fårklipparförbundet är litet men har kontakt med alla klippare över landet.

MLBA: Fåravelsförbundet vill fortsätta utbilda fårägare så råvaran blir ren och bra.

JB: Axfoundation vill samla aktörer från olika delar av en värdekedja.

Hur ser ni på plattformen?

HB: Behövs fler nationella projekt, något som håller ihop nationellt och inte bara regionala projekt. Samla alla projektresultat nationellt.

RB: Spelar ingen roll vem som kommer med lösningen bara lösningen kommer.

MLBA: Eldrimner är intressant förebild då de samlat allt under ett och samma paraply. Ett driv framåt och inte upprepa samma projekt gång på gång.

JB: Hitta drivkraften i varje företag och organisation. Smart att gå samman och bidra med olika saker till en nationell helhet. Ev behövs ett europeiskt perspektiv. Medlemsstyrt för att hitta rätt prioriteringar

Avslutande kommentarer och inspel:

Ullförmedlingen arbetar med frågorna.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund kan bidra med folkbildningsperspektivet.

Hantverkslärling och Hantverksakademin har redan utbildningar om ull och spinneri, kommer att utvecklas till fler.

Naturbruksgymnasier kan engageras.

Kent Johansson: Det behövs en nationell organisation och det finns ett tiotal organisationer som vill ingå. Nästa steg är enkät med konkret förfrågan om vad man vill kan delta med.

Ullkontoret: certifiering av råvara kan vara en viktig punkt att jobba med.

Ullförmedlingen: kommunikation kommer vara viktig både internt för samordning samt extern för att bygga.

CTH Ericson of Sweden: hattar och kepsar använder mycket ulltyger, det är intressant med ett helsvenskt tyg, att hela kedjan kommer finnas i Sverige, men var hittar man väverier?

Margareta Stigson, SLU: Tappa inte bort kopplingen till livsmedelsindustrin och produktion, tappa inte bort djuren! Tänk i vidare banor och få med hela paketet, stora ambitioner.

Fåravelsförbundet: Vi bör promota att Sverige har stark djurhållningslagstiftning. Det används lite antibiotika och vi har öppna landskap. Svensk ull är unik och vi har många värden att ta upp i certifiering.

Lina Lundin: Det är krångligt att vara fårägare, mycket pappersarbete för ett 25-30 får som är ett "fritidsintresse".

Alan Waller: Marknadsför svensk ull som "The Swedish difference".

Kent Johansson: Uppdatera tidplan utifrån vad som sker och viktigt att ta med sig i vidare arbete och utbyte; utbildning, kunskap, utveckla området.
Enkät skickas ut i december.